

+ به‌ناوی خودای به‌خشنده و میهره‌بان

به‌ناوی گه‌نه‌وه

په‌رله‌مانی کوردستان - عیراق

پشت به حوکمی بر گه‌ی (۱) له ماده‌ی (۵۶) ی یاسای ژماره (۱) ی سالی ۱۹۹۲ ی هموار کراو و، له‌سه‌ر پیشنیاری ژماره‌ی یاسایی نه‌ندامانی په‌رله‌مان، په‌رله‌مانی کوردستان - عیراق له دانیشتنی ناسایی ژماره (۱۳) ی رۆژی ۲۶/۱۱/۲۰۱۴ بریاری دهرچواندنی نه‌م یاسایه‌ی دا:

یاسای ژماره (۷) ی سالی ۲۰۱۴

یاسای همواری یه‌که‌می یاسای ده‌سته‌ی گشتیی ده‌سپاکی

له هه‌ریمی کوردستان - عیراق ژماره (۳) ی سالی ۲۰۱۱

ماده‌ی (۱):

ناونیشانی یاساکه هموارده‌کریت و به‌م شیوه‌یه ده‌خویندرینه‌وه:
(یاسای ده‌سته‌ی ده‌سپاکی هه‌ریمی کوردستان - عیراق).

ماده‌ی (۲):

دوو بر گه به ریزبه‌ندی (حه‌وته‌م و هه‌شته‌م) بو ماده‌ی (یه‌که‌م) ی یاساکه زی‌ده ده‌کرین و، به‌م شیوه‌یه‌ی خواره‌وه ده‌خویندرینه‌وه:

حه‌وته‌م: تاوانی گه‌نده‌لی: مه‌به‌ست لی بریتیه له هه‌ر تاوانیک له‌و تاوانانه‌ی که له‌سه ماده‌کسانی

(۲۳۳، ۲۳۴، ۲۷۱، ۲۷۲، ۲۷۵، ۲۷۶، ۲۹۰، ۲۹۳ و ۲۹۶) ی یاسای سزاکانی

عیراقی ژماره (۱۱۱) ی سالی ۱۹۶۹ ده‌قیان له‌سه‌ر کراوه و، تاوانه‌کانی پیشیلکار بو

نه‌ر که‌کانی وه‌زیفه‌ی گشتی، که بریتین له به‌رتیل، ئیختیلاس و زیده‌پوویی فه‌رمانه‌ران له

سنووری وه‌زیفه‌کانیان و، تاوانه‌کانی شووشته‌وه‌ی مایه و دالده‌دان (به‌رده‌ستکردنی نه‌و

سامانانه‌ی دهره‌نه‌نجامی تاوان یان که‌تنی گه‌نده‌لی) و، هه‌ر تاوانیک به‌کیک بیست له

بارودوخه توندکراوه‌کانی ده‌قکراو له بر گه‌کانی (پینجه‌م، شه‌شه‌م و حه‌وته‌م) ی ماده‌ی

(۱۳۵) له یاسای سزادانی عیراقی هموار کراو به یاسایه‌کی ریکخراوی دهرچوو له

نه‌نجومه‌نی حوکمی هه‌لوه‌شاوه‌ی پاشکو به فه‌رمانی ده‌سه‌لاتی ئیختیلافی کاتی هه‌لوه‌شاوه

ژماره (۵۵) ی سالی ۲۰۰۴.

هه‌شتم: منداله دواکه‌وته‌کان: بریتین له‌و مندالانه‌ی ناکامن و هاوسەرگیریان نه‌به‌ستوو و ئه‌و مندالانه‌ی هاوسەرگیریان به‌ستوو که له‌ رووی داراییه‌وه سه‌ربه‌خۆ نین.

مادده‌ی (٣):

مادده‌ی (دووهم) یاساکه‌ هه‌موارده‌ کریت و، به‌م شیوه‌یه‌ ده‌خویندریته‌وه: به‌پێ ئه‌م یاسایه‌ ده‌سته‌یه‌ک به‌ناوی (ده‌سته‌ی ده‌سپاکی هه‌رێمی کوردستان - عێراق) داده‌مه‌زری خاوون که‌سایه‌تی مه‌عنه‌وی و سه‌ربه‌خۆیی دارایی و کارگیریه‌ و، بودجه‌یه‌کی سه‌ربه‌خۆی هه‌یه‌ و له‌ ژێر چاودێری په‌رله‌مان دایه‌.

مادده‌ی (٤):

مادده‌ی (سییه‌م) یاساکه‌ هه‌موارده‌ کریت و به‌م شیوه‌یه‌ی خواره‌وه‌ ده‌خویندریته‌وه: ئاماڤی ئه‌م یاسایه‌ بریتیه‌ له: **یه‌که‌م:** به‌ره‌نگاربوونه‌وه‌ی گه‌نده‌لی و خۆپاراستن لێی. **دووهم:** پالپشتکردنی په‌رنسیپه‌کانی ده‌ستپاکی، شه‌ه‌فایه‌ت، لێپرسینه‌وه‌ و به‌رجه‌سته‌کردنی په‌رنسیپی سه‌روه‌ری یاسا. **سییه‌م:** هه‌له‌سه‌نگاندن، راست کردنه‌وه‌، په‌ره‌پیدانی کارو ره‌فتاری وه‌زیری، ستانده‌ره‌کانی راژه‌ی گشتی، له‌ نه‌ستوگرتنی به‌رپرسیاریه‌تی و ئاسانکاری رێکاره‌کان.

مادده‌ی (٥):

مادده‌ی (چواره‌م) یاساکه‌ هه‌موارده‌ کریت و به‌م شیوه‌یه‌ی خواره‌وه‌ ده‌خویندریته‌وه: **هوکمه‌کانی ئه‌م یاسایه‌ پیاده‌ ده‌کری به‌سه‌ر هه‌موو که‌سیکی ناو هه‌رێم له‌ ناویاندا ئه‌و لایه‌نانه‌ی خواره‌وه:** **یه‌که‌م:** سه‌رۆکه‌کانی ده‌سه‌لاتی یاسادانان و جێبه‌جێکردن و دادگه‌ری و نه‌ندامه‌کانیان و نه‌وانه‌ی تیاياندا کارمه‌ندن. **دووهم:** که‌رتی تابه‌ت به‌ تابه‌تی ئه‌و که‌س و کۆمپانیایانه‌ی له‌ گه‌ه‌ل قه‌واره‌کانی که‌رتی گشتیدا گرێبه‌ستیان نه‌نجامداوه‌. **سییه‌م:** رێکخه‌ستنه‌ سیاسیه‌کان، رێکخواره‌کسانی کۆمه‌لگای مه‌ده‌نی، رێکخواره‌ حکومه‌یه‌ نێشتمانیه‌کان، یه‌کێتیه‌کان، سه‌ندیکا، ناوه‌نده‌ نایینیه‌کان، کۆمه‌له‌کان و یانه‌کان له‌وه‌

بابه‌تانه‌ی په‌یوه‌ستن به‌ ره‌وایی سه‌رچاوه‌کانی مایه‌ پی‌سدان و جوړی خه‌رج کردن و به
دواکه‌وتی شوشتنه‌وه‌ی مایه.

مادده‌ی (۶):

مادده‌ی (پنجهم) ی یاساکه‌ هم‌وارده‌کریت و به‌م شیوه‌یه‌ی خواره‌وه‌ ده‌خویندریته‌وه:

ده‌سته کار ده‌کات له‌سه‌ر:

یه‌که‌م: جیه‌جیکردن و سه‌پاندنی یاساکانی به‌ره‌نگار بوونه‌وه‌ی گنده‌لی و ستانده‌ره‌کانی راژه‌ی
گشتی به‌پیی ده‌ستور و یاسا به‌رکاره‌کان.

دووه‌م: وه‌رگرتنی هه‌والدان و زانیاری و سکالا له‌سه‌ر گنده‌لی به‌سه‌رجه‌م ریگه و نامرازه‌کان
و له‌سه‌رجه‌م سه‌رچاوه‌کان و مامه‌له‌کردن له‌گه‌ل سه‌رجه‌م نه‌و شتانه‌ی رهدی ده‌که‌نه‌وه
له‌ نیوانیشیاندا هه‌والدانی به‌ درؤ (الاخبارات الکاذبه).

سییه‌م: لیکولینه‌وه له‌ تاوانه‌کانی گنده‌لی له‌ریگه‌ی لیکولسه‌ری سه‌ر به‌ ده‌سته، له‌ژیر
سه‌رپهرشتی دادوهرانی لیکولینه‌وه به‌پیی یاسای بنه‌ماکانی دادگایسه سزاکاریه‌کان و،
به‌دواداچونیان و پاراستنی نه‌پیی ناسنامه‌ی نه‌وانه‌ی هاوکارن به‌پیی یاسا.

چواره‌م: گه‌راندنه‌وه‌ی نه‌وانه‌ی تومه‌تبارن به‌ تاوانی گنده‌لی که‌ه بسؤ دهره‌وه رایان کردووه و،
گه‌راندنه‌وه‌ی مایه و سامان و داهاته‌کانی گنده‌لی که‌ه به‌ قاچاغ براونه‌ته دهره‌وه به
هه‌ماهه‌نگی و هاوکاری لایه‌نه تاییه‌تمه‌نده‌کان.

پنجهم: هاوکاری نیوده‌ولته‌ی له‌بواری ریگه‌گرتن له‌ گنده‌لی و به‌ره‌نگار بوونه‌وه‌ی و
نالوگورکردنی زانیاری له‌سه‌ر گنده‌لی و لیکولینه‌وه‌ی هاوبه‌ش به‌تاییه‌تی له‌ تاوانه‌کانی
گنده‌لی سنوربر به‌ هاوکاری و هه‌ماهه‌نگی لایه‌نه په‌یوه‌ندیداره‌کان.

شه‌شهم: بلاوکردنه‌وه‌ی روشنبیری نیشتمانی بو گه‌شه‌پیدانی چه‌مکه‌کانی ده‌سپاکی و شه‌فایه‌ت و
لیپرسینه‌وه و، پایه‌ند بوون به‌ ستانده‌ره‌کانی راژه‌ی گشتی و کارکردن له‌گه‌ل به‌رپرسانی
تاییه‌تمه‌ند له‌ پیناوی دانانی پروگرامی خویندنی نیشتمانی، بسؤ پته‌وکردنی چه‌مکی
ده‌سپاکی گشتی.

هه‌وتهم: دهرکردنی ریتمایی ریساکانی ره‌فتاری نه‌رینی وه‌زیه‌ی بو روونکردنه‌وه‌ی ستانده‌ره‌کانی
راژه‌ی گشتی و ره‌وشته‌کانی کار که‌ه پیویسته فه‌رمانبه‌رانی هه‌ریم پیسه‌وه پایه‌ند بن وه‌ک

مهرجیگی دامه‌زراندن و بهره‌وام برون له راژه و چاودیری کردنی مه‌ودای پابه‌ندبوون
پییه‌وه و، به گویره‌ی پیویست له ماوه‌یه‌ك بۆ ماوه‌یه‌کی تر هه‌موار ده‌کریت.

هه‌شتم:

۱- دهر کردنی رینمایی دهرخستنی ئەستۆی دارایی به‌پابه‌ندکردنی راسپێردراوان به‌خزمه‌تی گشتی
که له‌م یاسایه‌دا ده‌قیان له‌سه‌ر کراوه، که‌وا به‌رژه‌وه‌ندییه‌ داراییه‌کانی خۆیان و
به‌رژه‌وه‌ندیه‌کانی هاوسه‌ر و منداله‌ دو‌اکه‌وته‌کانیان ناشکرا بکه‌ن و، له‌ماوه‌یه‌ك بۆ ماوه‌یه‌کی
تر هه‌موار ده‌کریت به‌ گویره‌ی ئەوه‌ی ده‌سته به‌ گونجاوی ده‌ییینیت، بۆ ده‌سته‌به‌ر کردنی ئەوه
مه‌به‌ستانه‌ی لێی چاوه‌ری ده‌کریت.

۲- دهرخستنی به‌رژه‌وه‌ندییه‌ داراییه‌کان زانیاری ورد له‌ خۆ ده‌گریست دهرباره‌ی ئەوه‌ شتانه‌ی
که‌سی داوالیکراو خاوه‌نیانه له‌ نیوانیشیاندا ئەوه‌ خانووبه‌ره و گوازاوه و داهاته‌ دارایی و
ره‌سیدی له‌ بانکی و پشک و سه‌نه‌د و مافه‌ مه‌عنه‌ویانه‌ی له‌ ناوه‌وه و دهره‌وه‌ی هه‌ریم
خاوه‌نیانه.

۳- دهرخستنی به‌رژه‌وه‌ندییه‌ داراییه‌کان هه‌ر یه‌ك له‌ مانه‌ی خواره‌وه ده‌گریته‌وه:

- ا- سه‌رۆکی هه‌ریم و جیگره‌که‌ی.
- ب - سه‌رۆکی په‌رله‌مان و جیگر و سه‌کرته‌یر و ئەندامه‌کان.
- ج - سه‌رۆک وه‌زیران و جیگره‌که‌ی.
- د - وه‌زیره‌کان و ئەوانه‌ی به‌ پله‌ی وه‌زیرن و بریکاری وه‌زیره‌کان.
- ه - سه‌رۆکی ده‌سته‌ی ده‌سپاکی و جیگره‌که‌ی و سه‌رجه‌م به‌رپۆه‌سه‌ره گشتیه‌کانی ده‌سته و
لێکۆله‌ره‌وه‌کانی.

و- خاوه‌ن پله‌ تاییه‌ته‌کان و بریکار و یاریده‌ده‌ره‌کانیان.

ز- به‌رپۆه‌به‌ری گشتی و یاریده‌ده‌ره‌کانیان.

ح - دادوه‌ر و ئەندامانی داواکاری گشتی و سه‌ره‌به‌ر شتیاره‌ دادوه‌رییه‌کان و لێکۆله‌ره‌کان.

ت - ئەفسه‌رانی پاسه‌وانی هه‌ریم و ئاسایشی ناو‌خۆ له‌ پاسه‌ی موقه‌ده‌م سه‌ره و سه‌ره‌وه و، ئەوه
ئەفسه‌ر و مفه‌وه‌زانه‌ی کاری لێکۆلینه‌وه ده‌که‌ن.

ی - پارێزگار و سه‌رۆکی یه‌که‌ کارگێرییه‌کان و سه‌رۆک و ئەندامانی ئەنجومه‌نه‌کانی پارێزگا و قه‌زا

و ناحیه و سه‌رۆکی شاره‌وانیه‌کان و ئەندامانی ئەنجومه‌نه‌کانی شاره‌وانی.

